СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 280. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 2-го ГРУДНЯ 1950. No. 280. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 2, 1950 VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПРЕЗИДЕНТ ЗА УЖИТОК АТОМОВОЇ БОМБИ У ВІЙНІ

Вашинґтон, 30. листопада. — Кріза в Корейській Війні призвела президента Трумана оголосити на пресовій конференції заяву, що Злучені Держави воюють „за національну безпеку і за пережиття" і тому приневолені ужити атомової бомби й іншої подібної зброї, якщо не буде іншого виходу. Його слова якстій викликали міркування, що страшлива зброя може бути вжита проти корейських або китайських комуністів і тому три години пізніше появилося вияснення з Білого Дому, що президент ще не видав військовим колам наказу використати атомову бомбу і що він загалом не бажав би собі цього; що це страшна зброя і не повинна бути вжита проти невинних людей, які не мають нічого спільного з війною. У поясненні сказано, що від початку війни в Кореї ця справа була предметом уваги військових знавців, які для використання атомової зброї мусять мати дозвіл або наказ президента, як це застережено в окремім законі.

Американська армія не забереться з Кореї.

На пресовій конференції сказав теж президент, що Об'єднані Нації не залишать своєї місії в Кореї і що Злучені Держави посилять там свою армію і візвуть інші нації прислати скріплення. Як доказ, що Америка зробить так, як президент заповідає, він виявив, що уряд має готові пляни мобілізації і що зажадає від Конґресу великих грошевих сум на працю Комісії Атомової Енергії, а теж для армії, фльоти і повітряних сил. Президент заявив ще, що вільні нації світу мусять збільшити швидким темпом свої військові сили. Про використання армії китайських націоналістів сказав, що це може статися аж тоді, коли прийде до світової війни. Теж заявив свою підтримку для ген. МекАртура й секретаря Ачесона.

Серед конгресменів заява през. Трумана викликала мішані коментарі. Одні кажуть, що атомової бомби не годиться вживати без справжньої необхідности, а сен. Брустер з Мейн знову сказав, що коли б прийшло до ужитку атомової бомби, то її радше треба скинути на Москву ніж на Китай.

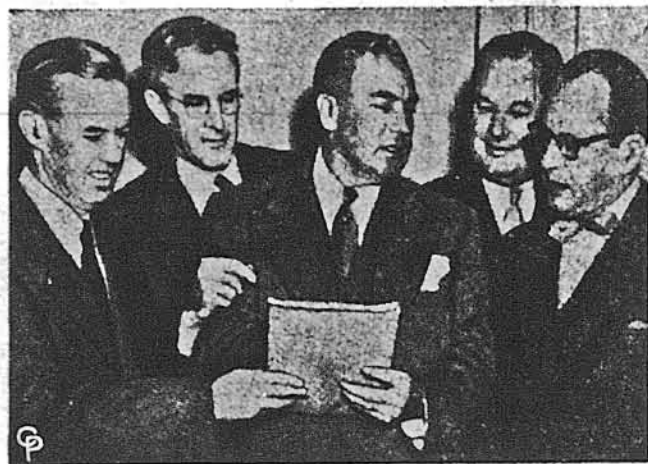
НЕ БУДЕ МАСОВОЇ ЕВАКУАЦІЇ З МІСТ

Шікаґо. — На випадок нападу на Америку атомовою бомбою не буде масової евакуації міст, як це заявив діючий директор Бюра Цивільної Оборони, Джеймс Дж. Вадсворт. Ворог нашої країни найбільше боїться американської продукці і таку продуктивну діяльність треба американцям втримати за всяку ціну, заявив він при відкритті дванадцятої конвенції Американського Стowaришення Прилюдної Добродійности. Вадсворт натаврував наставлення деяких кол публіки, щоб „утікати в гори" в переконанні, що нещастя країни дасть їм свого роду вакації і вони заберуться з міст. Він признав, що буде переводжена евакуація деяких родів населення, а саме шкільних дітей, матерей і дошкільного доросту, як теж хворих і старців, а інші люди мусять остатися на своїх позиціях при праці.

Совети проти відкликання комуно-китайських військ з Кореї

ЧЕРГОВЕ СОВЄТСЬКЕ ВЕТО В РАДІ БЕЗПЕКИ ПРОТИ ЗАХІДНОЇ РЕЗОЛЮЦІЇ. — ЗАПОВІДАЄТЬСЯ ДАЛЬШУ АКЦІЮ В ГЕНЕРАЛЬНІЙ АСАМБЛЕЇ

Лейк Соксес, 1. грудня. — Совєтський представник в Раді Безпеки О. Н., Яків А. Малік, скористав вчора знову зі свого великодержавного права вета і зголосив спротив проти західної резолюції, яка закликає до відкликання комуно-китайських військ з Кореї, забезпечуючи рівночасно Китаєві його інтереси на китайсько-корейському кордоні. Американська делеґація негайно після того заповіла свою дальшу акцію в тій справі у вільній від вета Генеральній Асамблеї, але не скорше, як в перших днях наступного тижня. „Вбита" в Раді Безпеки совєтським ветом резолюція була внесена спільно Злученими Державами, Британією, — Францією, Кубою, Еквадором і Норвеґією. В голосуванні не взяла участи тільки Індія, тоді, як дев'ять інших представників, з югославським включно, її піддержували. Проти неї був тільки Я. А. Малік. Рішення американської делеґації здержатися кілька днів з передачею справи до Генеральної Асамблеї вияснюється бажанням виждати на вислід розмови між президентом Труманом і премієром Атлі. Передбачується теж можливість, що Злучені Держави можуть змінити текст резолюції в тому напрямку, щоби Об'єднані Нації виразно засудили комуністичний Китай як аґресора, що тоді було б зв'язане теж з відповідною акцією проти Китаю.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ЗБІЛЬШУЮТЬ ПРОДУКЦІЮ АТОМОВОЇ БОМБИ. Після такого рішення президента Трумана, у Вашинґтоні відбулися таємні наради членів Комісії Атомової Енергії, негайно після того, як президент Труман повідомив на пресовій конференції про можливість ужиття атомової зброї в Кореї. На фото (зліва на право): комісарі атомової енергії Тамас Е. Морей і Генрі Д. Смит, сенатор Брайсн МекМегон, член Комісії АЕ Кейт Гленнон і голова тої комісії Гордон Дін.

● Три канадійські воєнні кораблі (нищильники) беруть вже участь в аліянтській акції проти комуністичних аґресорів на водах Кореї.

● Комітет Об'єднаних Націй рішив підвищити совєтську вкладку до бюджету О. Н., базуючись на совєтській хвальбі про „досягнення" совєтського господарства.

ПРЕМІЄР АТЛІ ПРИЇЗДИТЬ НА РОЗМОВУ З ПРЕЗИДЕНТОМ

Вашинґтон, 30 листопада.— Британський премієр Атлі й президент Труман зійдуться наступного тижня на конференцію у Вашинґтоні, або десь в околиці, коли Атлі прийде до Злучених Держав для обговорення світової кризи. Оповістку в цій справі видано з Білого Дому після того, як з Англії наспіли вісти, що премієр повідомив про цю зустріч парлямент. Надіються, що предметом розмов буде китайська інтервенція в Кореї, оборона західної Европи, проти можливих потягнень Росії, можливість дипломатичної розв'язки конфлікту між Сходом і Заходом, а теж і питання, чи треба вжити атомової бомби. З Лондону прийшла вістка, що премієр виїде до Америки ще з кінцем біжучого тижня. Його прибічники кажуть, що премієрові потрібно найменше 48 годин, щоб приготовити матеріяли на конференцію, а це значить, що найшвидше він може бути готовий до від'їзду в суботу.

ПРОБЛЕМА АТОМОВОЇ БОМБИ В КОРЕЇ ГОЛОВНИМ ПРЕДМЕТОМ РОЗМОВ В О.Н.

Лейк Соксес, 1. грудня. Негайно після виступу президента Трумана на пресовій конференції та його заяви про можливість ужиття атомової бомби в Кореї, ця проблема стала головною темою розмов між делеґаціями Об'єднаних Націй. Совєтський представник, як звичайно, заявив, що не має коментарів. Між іншими делеґатами думки не так поділені, як радше нез'ясовані. Ніхто не бажав займати до цеї справи офіціяльне становище. Филипинський представник, колишній предсідник Генеральної Асамблеї ген. Ромульо, висловив думку, що президент Труман перед проголошенням свого рішення „напевно взяв до уваги моральні, військові і політичні вигляди" такої можливости. В загальному, опінія більшости делеґатів в цій справі характеризуються так: використання атомової бомби в Кореї було б цілком оправдане правно і могло б мати військовий результат, але воно могло б нанести моральну шкоду Заходові.

● Професійна спілка вуглекопів в Англії звернулася до своїх членів зі закликом до продовження годин праці в шахтах, з огляду на оборонні і господарські потреби країни.

АЛІЯНТИ ВСТАНОВИЛИ ОБОРОННУ ЛІНІЮ В КОРЕЇ

ОТОЧЕНІ ВІДДІЛИ МОРСЬКОЇ ПІХОТИ ВІДБИЛИ АТАКИ ВОРОГА. — 80 ТИСЯЧ КОМУНО-КИТАЙСЬКИХ ВІЙСЬК НАСТУПАЄ ВЖЕ ТЕЖ НА СХІДНОМУ ФРОНТІ.

Токіо, 1. грудня. — Аліянтські війська в Кореї, відступаючи перед сильно переважаючою масою комуно-китайських орд, відступили на нові позиції та встановили нову оборонну лінію, що йде на схід і на захід через Сунчон, 20 миль на південь від ріки Чонґчон та около 30 миль на північ від Пйонґянґ, колишньої комуно-китайської столиці. Вміжчасі оточені коло резервуару Чанґджін, в горах північно-східної Кореї відділи американської морської піхоти відбили нові запеклі атаки ворога, задержуючи свої позиції. Після масових атак на західному секторі фронту, комуно-китайські війська, загальну силу яких ген. Едвард Алмонд, командант Десятого Корпусу, оцінює на — 80,000, почали ставити більший спротив теж на східній ділянці, де аліянтські війська зайшли найдальше на північ, у віддаленні приблизно 50 миль від корейсько-совєтського кордону та продовжують свій похід. Не зважаючи на великі криваві втрати, комуно-китайські війська атакують майже з фанатизмом, стверджується у фронтових повідомленнях. В останньому вже теж вони почали кидати до бою танки та іншу панцерну зброю совєтської продукції. До найзапекліших боїв прийшло вчора коло міста Гаґару, опущеної попередньо американської повітряної бази. Після величезних кривавих втрат, комуно-китайські війська вчора вже помітно були ослаблені в своїх наступах, хоча ще продовжували їх. Повітряна розвідка стверджує великий рух на шляхах у ворожому запіллі, здогадуючись, що на фронт підтягається нові підкріплення та постачання. Сильні з'єднання американської авіяції, включно зі суперфортецями, продовжували вчора масове бомбардування ворожих військ та воєнних споруд, зокрема шляхів постачання і місць концентрації ворожих військ, яким завдано важкі втрати. В загальному положення на фронті помітно поліпшилося для аліянтів.

ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ ДИКТУЄ ПЕРЕДУМОВИ „ЗАМИРЕННЯ"

Гонґ Конґ, 1. грудня. — Комуно - китайська офіціяльна преса проголосила такі три головні передумови „замирення" в Кореї: 1. Відкликання всіх збройних сил Об'єднаних Націй; 2. Відкликання американської Сьомої Фльоти від оборони Формози; 3. Прийняття комуно-китайського режиму до Об'єднаних Націй. Ці вимоги інтерпретується як домагання повної капітуляції Об'єднаних Націй. Вони самі по собі не є нові, але тепер повторені в цілком і критично зміненій військовій ситуації на фронті в Кореї.

АВСТРАЛІЯ ЗАТРИВОЖЕНА РОЗВИТКОМ В КОРЕЇ

Мелбурн, Австралія, 1. грудня. — Масовий комуно-китайський протинаступ в Кореї викликав занепокоєння в австралійських урядових і публичних колах. Місцева преса критикує ген. Мек Артура за його наказ „кінцевої офензиви" та за незорієнтованість і недоцінювання комуно - китайської сили в Кореї, що призвело до теперішнього драматичного звороту на фронті. Преса не скриває свого бажання не допустить до війни з Китаєм та висловлює побажання до дипломатів, щоб вони зробили „все можливе" і доклали всіх зусиль для мирного полагодження нового конфлікту.

НАЙНОВІШІ ПІДРИВНІ ЗАТІЇ КОМУНІСТІВ

Ню Йорк. — У третій статті в Н. Й. Геральд Трибюн про діяльність комуністичної п'ятої колони виявлені накази американського Політбюра до своїх підчинених організацій, як використувати так звану „Стокголмську Мирову Петицію" для обману несвідомих людей в Америці. За наказами партії, яких світлину подається в газеті, члени партії мають призбирати якнайбільше підписів ніби то для підтримки петиції, а на ділі для призбиранна якнайбільше імен і адрес, щоб в рішальнім моменті можна було вислати їм вказівки, як спинити американську воєнну підготову. Комуністи надіються відокремити Америку від інших країн світу, щоб стримати вільним народам допомогу з Америки для їхньої оборони. Для виконання доручень Політбюра забезпечено окружним організаціям потрібні грошеві фонди. Останній обіжник в цій справі вислано 3 червня б. р. У ньому сказано, як переводити комуністичну мобілізацію для таких діянь між молоддю, в фабриках і інших місцях. У ньому взивається до найбільшиї ініціятиви у цій „праці в новім стилю". Наказано між ін. 1,000 віч по цілій країні для переведення підривної агітації

ФРАНЦІЯ ПРОТИ УЖИТТЯ АТОМОВОЇ БОМБИ В КОРЕЇ

Париж, 1. грудня. — Французький уряд вчора повідомив, що він є проти ужиття атомової бомби в Кореї. Авторизовану заяву уряду в цій справі проголошено три години після заяви президента Трумана на пресовій конференції. В ній не висловлюється цеї думки безпосередньо, тільки стверджується, що „урядові кола вважають, що цілі в Кореї не є досить важливі, щоб могли виправдати ужиття атомової бомби". В цьому самому повідомленні — французький уряд погоджується з думкою президента Трумана, що Об'єднані Нації повинні зайняти становище щодо евентуального бомбардування „протеґованих баз" комуно-китайських аґресорів в Манджурії. У Франції переважає загально-европейська опінія, що американську далеко-східню політику визначує тепер ген. Мек Артур, і він рішений перехилити її в користь Заходу військовими засобами.

АМЕРИКАНСЬКИЙ І БРИТАНСЬКИЙ АМБАСАДОРИ ВИЇЖДЖАЮТЬ З МОСКВИ

Москва, 1. грудня. — Американський і британський амбасадори в Москві нагло повідомили, що вони виїжджають зі совєтської столиці „на відпустку" до своїх країн та „правдоподібно" на наради зі своїми урядами. Американський амбасадор, адмірал Ален Дж. Кірк, повідомив, що він виїде в найближчий понеділок своїм літаком на одно-місячну „відпустку". Британський амбасадор, сер Дейвид Келі, відвідав вчора совєтського заступника міністра закордонних справ А. Громика, та поінформував його, що він виїжджає своїм літаком до Англії вже завтра в суботу. Амбасадор Келі заявив, що він виїжджає на „необмежений час". До наглого виїзду двох головних західних представників з Москви ще немає жадних коментарів.

БРИТАНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПІДДЕРЖУЄ РІШЕННЯ ПРЕМІЄРА ЩОДО ПОЇЗДКИ ДО ЗДА

Лондон, 1. грудня. — Всі члени британського парляменту, як з урядової Лейбуристської, так і опозиційної Консервативної партій прийняли вчора одушевленими оплесками повідомлення премієра Атлі про його рішення негайно виїхати до Злучених Держав на наради з президентом Труманом в справі кризи в Кореї та в інших світових проблемах.

КЛЮЧЕВИЙ ПЛЯН ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ ГОТОВИЙ

Вашинґтон. — Ключевий плян цивільної оборони Злучених Держав проти атомової або іншої атаки вже готовий і уряд передав Конґресові до розгляду й ухвалення відповідний законопроєкт під назвою „Федеральний Акт Цивільної Оборони з 1950 р." За цим пляном мав би бути настановлений адміністратор цивільної оборони на цілу країну, а йому були б підчинені стейтові організації. Адміністратор був би відповідальний тільки перед президентом і мав би право на військовий лад настановляти людей на різні пости.

Для наради над швидким ухваленням мобілізаційних проєктів президент скликав на п'ятницю до Білого Дому конференцію конґресових провідників обох політичних партій. Кажуть, що президент зажадає 11–21 більйонів долярів на переведення мобілізації, виробу атомової зброї й інші воєнні потреби.

Комісія палати репрезентантів уже одобрила проєкт вибирання податків від чистих зисків у висоті 3½ біліонів. Президент назначив уже директора стабілізації цін в особі Михайла В. Ді Салла, посадника з Толіда і так доповнив персонал Агенції Економічної Стабілізації.

В АМЕРИЦІ

● **Роберт А. Ловетт**, назначений заступником секретаря оборони підчас конґресових вакацій, рекомендований сен. підкомісією збройних сил на затвердження. Його затвердить сенат разом з кандидатами на інші становища.

● **На віднову** департаментової крамниці Ґімбел Бродерс в Ню Йорку видано 7 мільйонів долярів. Досі в повоєннім часі видала фірма на розбудову домів 32 мільйони долярів в дев'яти містах ЗДА.

● **Амбасадор Генрі Ґрейді** приїхав з Тегерану до Вашинґтону, щоб дораджувати негайну поміч для Ірану. Він каже, що підписання дорговельного договору між Росією й Іраном дасть Совєтам притоку вмішуватися у справи тої країни на її загибіль. Це є навіть ціллю совєтської політики.

● **Досі виплатили** обезпеченеві компанії 12 мільйонів долярів на відшкодування за втрати маєтків внаслідок буревію з попереднього тижня. Пересічна втрата виносить 50-75 долярів з різних маєткових предметах, а загальна може дійти до 400 мільйонів долярів.

● **Неґер став пастором** між білими людьми в Стаффордвил, у стейті Конектикат. Сама конґреґація закликала його на це становище.

ПЕРЕДБАЧУЮТЬ ПРИЗНАННЯ ВОЄННОГО СТАНУ З ЧЕРВОНИМ КИТАЄМ

Вашинґстк. — Формальне признання існування воєнного стану між Китаєм і Об'єднаними Націями не може бути довго відкладане. Цілковита війна з комуністичним Китаєм є тільки питання днів. Докищо не плянується ніякого кроку проти Росії тому, що в Кореї нема російських військових частин. Якщо б Об'єднані Нації не признали воєнного стану, тоді президент Злучених Держав явиться перед Конґресом і зажадає ствердження існування воєнного стану між ЗДА і Комуністичним Китаєм. Такий плян назрів уже серед урядовців, які мають обовязок дораджувати президентові вирішальні кроки. Зрештою це тільки було б узаконенням стану, який на ділі заіснував уже від кількох тижнів. През. Труман зробив уже два важливі потягнення до підготування воєнної деклярації. Він заявив готовість ужиття атомової бомби і згодився на розмову з англійським премієром Атлі, як це ділялося за президента Рузвелта, коли у важливих справах приїздив до нього премієр Чорчил.

ЗУАДК ГРАЄ ГОЛОВНУ РОЛЮ В ДОПОМОГОВІЙ АКЦІЇ В ЕВРОПІ

Д-Р В. ҐАЛАН ВЕРНУВСЯ З ІНСПЕКЦІЙНОЇ ПОЇЗДКИ ДО НІМЕЧЧИНИ І АВСТРІЇ

Ню Йорк, 1. грудня. — Злучений Український Американський Допомоговий Комітет — грає тепер без сумніву головну ролю між усіми іншими добровільними агенціями в переселенчо-допомоговій акції для скитальців в рямках Міжнародної Організації для Збігців (ІРО) — твердить д-р Володимир Ґалан, екзекутивний директор ЗУАДКомітету, який вчора вернувся з одномісячної інспекційної поїздки до Европи. Головною ціллю поїздки д-ра Ґалана було провірити справність функціонування европейської місії ЗУАДКомітету, познайомитись безпосередньо з теперішнім станом української еміґрації та її допомоговими потребами і можливостями їх задовольнити, як теж використати для тих цілей ІРО. Він стверджує, що ЗУАДКомітет має тепер великий авторитет як в міжнародних і американських властей, так і серед самих скитальців різних національностей, що його здобуто справністю великого апарату в Европі, як теж великою активністю в переселенчих і допомогових справах. ЗУАДКомітет має тепер в Европі своїх 9 офісів, в яких працює 47 урядовців, з того трьох присланих з Америки. Місією керує адв. М. Родик. Американських службовців оплачує сам ЗУАДК, тоді як всі інші кошта, зв'язані з місцевими службовцями, вдержання офісів і т.

(Закінчення на стор. 4-тій).

НІМЕЧЧИНА ДОМАГАЄТЬСЯ РІВНОПРАВСТВА ЗА УЧАСТЬ В ОБОРОНІ

Франкфурт, Німеччина, 1. грудня. — Канцлер Західно-Німецької Федеративної Республіки, д-р Конрад Аденауер, заявив вчора, що західні аліянти повинні провірити своє відношення до Німеччини та признати її повну рівноправність, якщо вони бажають, щоби та країна „взяла участь в західно-европейській обороні рам'я об рам'я з ними". Ця заява, зложена на засіданні християнсько-демократичних членів Бундестаґу (парляменту), є відзеркаленням загально-німецьких настроїв, виявлених недавно у виборах в трьох німецьких країнах американської зони. Д-р Аденауер рівночасно повідомив, що він звернеться до західних аліянтів з пропозицією, щоби теперішній окупаційний статут Німеччини заступити окремим „договором безпеки" між західно-німецькою республікою і трьома західними великодержавами.

В СВІТІ

● Британський уряд покликав на наради до Лондону своїх дипломатів і військових командантів з Далекого Сходу.

● Про сильні воєнні настрої та побоювання повідомляється з цілого ряду европейських країн, зокрема з Італії і Швеції.

● Комуно-мадярський уряд представив парляментові проєкт нового бюджету в якому найбільшу суму призначується на військові видатки.

● 300 католицьких монахів вивезено з Чехословаччини на Сибір в товарових вагонах — повідомляє радіовисильня Ватикану.

● Комуно-німецький суд в совєтській зоні засудив дальших двох „свідків Єгови" на досмертне ув'язнення за здогадне шпигунство в користь Заходу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Hates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA". P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЛЬВІВ, РИГА І ЯЛТА

До поляків, які намагаються дійти до згоди з українцями, належить польський журналіст Клявдій Грабик, який заговорив на ту тему вже й в американсько-польських газетах. „Дзєннік Польскі" в числі з 22 листопада ц. р. помістив одержану від Грабика кореспонденцію п. н. „Львівські рефлексії", в якій він нагадує, як то 32 роки тому, 22 листопада 1918 року українські війська залишали Львів під натиском наспілої полякам допомоги під проводом генерала Токажевського.

За те, що так тоді сталося — повинні українці дякувати Польщі, бо іншого виходу—пише Грабик—для Львова не було, а був тільки такий: Польща або Росія. „Львів був давніше польський, а якщо — в роках нашої пам'яти — постала альтернатива, чи він має бути іншим, то й це завжди означає тільки Росію, але досі ще ніколи не означувало Україну" — пише Грабик. Для нього існує тільки Ризький договір, бо він „визначив кордони між Польщею і Росією на засаді добровільної згоди обох держав". Тоді, коли постав цей договір, твердить Грабик, „не існував ніякий третій чинник, який міг би був брати участь у тій умові". Якщо хто хотівби би покликуватись на „неіснуючу українську державу", себто Українську Радянську Соціялістичну Республіку, пише далі Грабик, то й „цей чинник приложив свою руку до ризького мирового договору". Союз УНР з Польщею, який тоді ще існував і зобов'язував, збув Грабик тим, що навіть словом не згадує УНР, а тільки говорить про „армію Петлюри", яка вже тоді „не уявляла собою ніякого правно-політичного чинника". При цьому—як на глум—проливає крокодилячі сльози, бо ніби „Польща намагалась створити українську державу", але на жаль це їй не пощастилось, бо „на Україні війська Петлюри не стрінулись з попертям".

При кінці цеї довгої статті Грабик згадує ще українських послів у варшавському соймі та хвалить „польсько-українську угоду", як і хвалить українських вояків, що то гинули в польській армії під Монте Касіно в Італії теж і „за те, щоб Львів вернув до Польщі". Хоч будуччина Львова, каже Грабик, нині „неясна", але як буде повалений договір в Ялті, то тим самим буде теж „Львів визволений" і щойно тоді буде можна роздумувати, „чи українські претенсії до Львова слушні, чи уявні".

Думаємо, що ми передали все суттєве зі статті Грабика, так, що кожний може тепер на підставі його думок виробити собі легко свій власний погляд на політичну ментальність таких поляків, що кажуть, що вони змагають до польсько-українського порозуміння. Дуже цікаве, що й Грабик не добачує, що якби Польща не була напала на Львів, то можна було тоді врятувати Київ і нині була б вільна Україна і Польща. Грабик вважає наскрізь чистим ділом договір між Польщею і Росією в Ризі, кажучи, що інший партнер себто УНР — не існував. Щось так, як пізніше для Сталіна і Гітлєра не існував третій партнер — Польща. Гарна мораль, нема що й казати. Під опіку такої моралі доряджується тепер українцям віддати Львів і довіряти, що „українські претенсії" будуть розглянені „по справедливости". Це вже хіба не наївність, а таки крайня глупота.

Ми свідомі цього, що сьогодні нема навіть одного українця, що міг би брати такі польські маячення під серіозну дискусію. Цілий вільний світ загрожений, Варшава як польське місто гине, Польща стає російською губернією, а п. Грабик журиться Львовом і доряджує українцям рятувати Ялту, бо вона вирятує для Польщі Львів.

Можливості і проблеми американсько-китайської війни

Останній розвиток подій в Кореї, зокрема інтервенція в корейській війні сто-тисячних мас комуно-китайських військ, що американський представник в Об'єднаних Націях назвав „явною і нотоpичною аґресією", як теж міжнародна акція на цю тему, актуалізують проблему можливостей китайсько - американської війни. Американська преса заповнена інформаціями, здогадами та припущеннями під цим оглядом. Сумаричний перегляд гих здогадів і припущень, базованих звичайно на логіці, спостереженнях та більше і менше авторитетних твердженнях, приблизно такий:

За всіми комуністичними починаннями в будь-якій частині світу і в будь-якій формі криється та сама голова: Кремль. Москва без сумніву хоче опанувати світ. В додатку, большевизм мусить так поступати, бо він сам в собі є агресивним світоглядом і кожна зупинка загрожує йому розкладом. Комуністичний Китай грає важливу ролю в імперіялістичних плянах Москви, головно з огляду на його простір та людські резерви. Комуно-китайська інтервенція в Кореї це виразне діло Москви. Кремль хоче дати Америці „повні руки роботи" на Далекому Сході, щоб могти безкарно здійснити свої аґресивні пляни в Европі.

Чи може прийти до американсько-китайської війни вже тепер? Американські спеціялісти припускають таку можливість, але більше схиляються до думки, що „великої війни" між цими країнами не буде. Під цим оглядом вони порівнюють Китай з чемпіоном важкої ваги, а Злучені Держави з чемпіоном в боксі. Америка мала б великі труднощі у „великій війні" з Китаєм та на китайській території і з китайською масою людей. Кремль і його китайські ступайки хотіли б, щоб до такої війни прийшло, подібно, як чемпіон тяжкої ваги хотів би дістати в свої руки чемпіона боксу. Але Америка навряд чи дасть себе в таку війну втягнути. Натомість, вона може, якщоб її до того заставили, прийняти виклик та піти на „малу війну", іменно, стратегічне бомбардування фльотою і авіяцією китайських господарських центрів. Очевидно, що тоді прийшов би до голосу національно-китайський резистанс та його партизанська війна.

З такими можливостями, виходило б, рахується й відданий Москві комуно-китайський уряд. На це вказувала б інтензивна підготовка протилетунської оборони на цілому китайському континенті, як теж шалена проти-американська пропаґанда, що стоїть цілком під знаком Москви та розвіває дорешти американські надії на можливість китайського „Тіта" в теперішніх обставинах. Національно-китайський звіт в Об'єднаних Націях виказує, що китайський континент і його комуністичний уряд цілком опановані хмарою совєтських „спеців" і „соратників".

З останнім наступом комуно-китайських військ в Кореї, серед европейських народів поширюється тривога, що Америка, заангажувавшись у війну з Китаєм, може залишити на привозволяще европейські країни. Совєтська пропаґанда вже раніше висувала здогади, що американська „інтервенція" в Кореї може призвести до розбиття Атлантійського Пакту. Совєти того, власне, бажали б собі і на це, по всіх правдоподібностях, була подумана комуно-китайська аґресія в Кореї. Але в американських колах тепер власне з притиском підкреслюється, що діло не в Кореї і не в Китаю, але в Москві. На цю тему були інтересні і цілком виразні статті в Н. И. Ворлд Телеґрам та в Н. И. Таймсі, про що свого часу повідомлялося і на сторінках „Свободи". Тепер знову підкреслюється, що Злучені Держави, а за ними і ввесь вільний світ, навряд чи дадуть себе легко зловити на большевицькі провокації та знесилюватись другорядними війнами на різних континентах, щоб опісля впасти жертвою московського удару. Звертається увагу, що вже по цій лінії наступила недавна зміна в американському уряді, як секретарем оборони став ген. Маршал, що обороні Европи дає перевагу над подібними проблемами в інших кінцях світу.

Все це вказувало б, що Злучені Держави, при цілому ускладненні теперішнього міжнародного положення, не розгублюються в хвилевих конюнктурах та не втрачають з-перед очей першої і основної проблеми, якою є для вільного світу ані не Китай ані не Корея чи будь-який інший Тибет, але тільки і тільки Москва та Політбюро в Кремлі.

Микола Чубатий.

Воююча Україна та ми

В історії народжування християнства понад усякий сумнів переломовою подією, яка рішила про побіду Божої Ідеї, була смерть на хресті її Творця. За час трилітнього навчання Христа по містах Палестини одні Його величною наукою одушевлялись та приймали її щиро, а дехто слухав з думкою: А хто знає? Що доброго може вийти з Назарета? — казав навіть дехто. Ще кілька днів перед самою смертю Христа маса кликала: Осанна Сину Давидовому! А за кілька днів пізніше кричала: Распни, распни Його! Щойно з геройством принята смерть, мученича смерть Христа, стала останньою кривавою жертвою за відкуплення людства й рішила про повну побіду Христової ідеї, а тим самим рішила теж і про оснування найбільше ідеалістичної релігії людства — християнства. З гори Голгофти прийшов перелім. Дотеперішні вороги, а навіть далекі чужинці — римляни, видячи таку смерть Людини-Бога, бились в груди, каялися та говорили: Направду це був Син Божий!

Ось такі думки насуваються, коли порівняємо відношення українців поза Совєтами до Воюючої України. На рідних землях розгривалися від кількох літ події незвичайні, геройчні, але тільки небагато вірили в їх дійсність, в їх можливість. Одні зовсім не вірили, другі вірили та недовіряли. А хто знає — говорили — може є УПА, а може її нема. Дехто таки виразно перечив, бо в його приземній, зматеріялізованій душі не міг поміститися такий великий зміст геройзму, про який говорилися у звязку з Воюючою Україною. Дехто таки й одверто говорив: чи з того гурта українців може що доброго вийти? Навіть рейди УПА-істів в західну Европу різно виясняли. Щойно смерть команданта Тараса Чупринки-Шухевича була потрібна, щоб і донедавні скептики та противники Воюючої України билися в груди, каялися свого національного невірства та говорили: Направду це був лицар, якому немає рівного між нами. Воююча Україна стає стовпом хребетним нинішнього українства. Величезна всенаціональна маніфестація українців Великого Ню Йорку в неділю 26 листопада в Мангетен Сентер була ствердженням рішального звороту думання американських українців та їх відношення до Воюючої України та до її творця, леґендарного героя найкращого типу, Тараса Чупринки-Шухевича.

На тлі доволі приспаного та зневіреного громадського життя американських українців це була подія, що пригадувала часи найкращих зривів українського патріотизму в Америці. Понад пятьтисячна маса перевиповнила величезну салю, а сотки мусіли відійти, бо вмістимість салі з огляду на поліційні приписи безпеки була переступлена. Ця маса вичувала свою найтіснішу лучність з Воюючою Україною та її поляглим командантом, якого Дух немов уносився серед зібраних. Віримо, що ця лучність, навязана дня 26 листопада поміж УПА та американськими українцями, стане тривалою власністю. Воююча Україна добула собі серед американських українців тим референдумом рішальне місце в збірному життю заокеанських українців; вона стала національною вірою американських українців, що її вже ніхто не дозволить нарушити.

Де причина того? Причина в тому, що амереканські українці серед повені спасительних для України партійних кличів вкінці відкрили одну правду, що Україну можна визволити не соломяним огнем патріотичних фраз, не політичним комбінаторством, тільки жертвою крови, боротьбою за визволення України там на полю бою. та що цю боротьбу треба всіми засобами підтримувати і перед широким світом капіталізувати.

В недільній маніфестації американські українці підійшли до самої істоти української визвольної політики, якої моральне підложа в науці християнства, що немає більшої любови від тої, як хто душу свою положить за друзів своїх. Немає кращого українського патріотизму, як у цих, що життя своє віддають за визволення батьківщини. Оце моральна основа приватного життя людини, оце моральна основа збірного національного життя.

Саме там на Україні, в зворах Карпат, серед подільських болот, в лісах північної Волині та по всіх просторах України появилася нова українська генерація, що зродилась, виховалася та зросла вже серед визвольної боротьби українського народу, що розпочалася тому триддять кілька літ. Вона положила в основу свого життя ці ідеалістичні засади християнської любови у відношенні до батьківщини. Вони створили УПА, вони видали команданта Тараса Чупринку-Шухевича, вони повязали стисло визвольну боротьбу нації з визвольною боротьбою рідної Церкви.

Це нове покоління, таке відмінне від давнього, являється нічим іншим, а тільки черговим періодом відродженого українського державництва, що мало своїх попередників в епосі Олега Старого і Святослава, а потім в епосі козацького лицарства, щоб за наших часів найти 3-тій подібний період УПА. Всі ці три періоди це прояви життя невміруцої української нації, свідомої своєї ролі на Сході Европи, як вису-

(Закінчення на стор. 3-тій).

ШАНҐРІ-ЛЯ

„З Калімпонґу, в Індії, сповіщають, що останнього четверга прибула туди сотня мулів і привезла золото, срібло й інші дорогоцінности та скарби володаря Тибету, звісного як Даляй-Ляма. Це було б перше потвердження давніших вістей, що 15-річний володар релігійного царства Тибету втік зі своєї столиці, м. Ляма, яке називають „Забороненим Містом" Тибету. Даляй-Ляма покинув свою палату Потола, збудовану на вершку гори коло столиці. Втік — очевидно зі страху перед комуністичною аґресією, про яку появляються непевні вісти вже від двох місяців.

Країну Тибет, положену на північний схід від Індії серед непрохідних гір Гімаляїв, схарактеризував в описі околиці Шанґрі - Ля американський письменник Джеймс Гілтон у фантастично написаній повісті „Втрачений овид" — "Lost Horizon", з життя тибетанських монахів, серед яких находяться й европейці. Вони — фантазує автор — зайшли туди перед сто роками і живуть досі підо впливом благодатного гірського клімату без страху про смерть. Вони вічно молоді і займаються тільки духовим та мистецьким творчим життям. Після прочитання цього фантастичного твору Гілтона, през. Френклин Д. Рузвелт купив серед гір у стейті Мериленді літню віллю, яку назвав Шанґрі-Ля для пригадки про потребу безтурботного відпочинку для голови країни.

Переконання про ідиличне життя в Тибеті утрималися серед закордонного світу внаслідок дивного суспільного ладу в Тибеті. На чолі країни стоїть Даляй-Ляма, який є релігійною й світською головою та має номінально необмежену адміністративну владу. Одначе в практиці влада країни є поділена між тибетанську аристократію і духівництво. Кожний світський урядовець мусить мати свого двійняка, духовника. У Даляй-Лямі відроджується сам Будда, згідно з віруванням прихильників буддизму, який є пануючою релігією майже цілої Східньої Азії. Теперішній Даляй-Ляма, за вірою його підданих, є чотирнадцятим з черги втіленням Будди.

Теоретично Даляй - Ляма має свого конкурента, Панчен Ляму. Обидва мають себе доповнювати в адміністраційних справах і тому оба мають назву „Великий Ляма". У минулому впливові особи вигравали одного Ляму проти другого й тому залишилася традиція конкуренції. Теперішній Даляй-Ляма не міг видавати досі самостійних розпорядків, бо був замолодий і тільки підписував рішення міністеріяльного кабінету, складеного з трьох світських осіб і одного духовника. Кабінет у свою чергу своїть підо впливом монашого кабінету, який має за завдання доглядати ладу в усіх тибетанських манастирях, а манастирі мають під своїм впливом населення країни. У самій столиці Лясса живе 20,000 монахів буддистів.

Населення Тибету не є одноцільне і це дає притоку сусідним державам вмішуватися у внутрішні справи країни. Осередній Тибет зі столицею Лясса, обєднює більшу частину жителів. Знов населення на пограниччу Китаю мало нагоду зустрічатися з китайцями і підпало під вплив їхньої культури. Є дві провінції „скитайщені", а саме Сіканґ і Цинґай, до яких Червоний Китай тепер підносить претенсії. Там від кількох років іде „перевишкіл" населення на большевицький лад.

През. Рузвелт вислав у 1943 р. до Даляй-Лями привітний лист і свою фотоґрафію саме в часі, коли деякі тибетанські кола почали рахувати на поміч Великобританії й Індії проти можливої загрози з Китаю. Це звернуло увагу тибетанського кабінету на можливість помочі з Америки для оборони незалежности Тибету, хоч як далеко Тибет віддалений від ЗДА. Вісти про Америку доходили туди тільки по радіо. Аж у літку 1949 р. заїхав до Тибету американець Ловел Тамес і його син такого самого імені, тільки „джуніор". Попередніми часами заїхало туди тільки шість американців, в одягах тибетанців. Оба Ловеллі були першими, що приїхали одверто. Даляй-Ляма дав їм спеціяльне супровідче письмо до підчинених урядовців, яким вони користувались підчас подорожі. Це зробив він в надії, що Америка зможе захистити його перед комуністами, які вже тоді почали розпаношуватися. Псля повороту з Ляси Ловелл написав книжку, яка саме появилася друком п. з. „Через Гімаляї до Забороненого Тибету". У книжці поміщене повно картин, які зображають ніби безжурне, а на ділі нуждене життя тибетанського населення, визискуване правлячими колами та аристократією.

Казочного, щасливого „Шанґрі- Ля" в Тибеті нема. Це февдальна країна такого типу, для якого нема вже місця в світі. Москва це добре знає, тому думає, що скоро опанує ще й цю країну при допомозі червоного Китаю — свого васаля. В такому разі цілий Тибет переміниться в — червону Шанґрі Ля.

Володимир Савченко.

Останній етап нашої державности

2)

Отже море крови, що пролилось на Україні і ллється там ще й тепер; що лилась у Китаї і інших місцях світу, а тепер у Кореї, — все це є виною сліпоти колишніх відповідальних державних політиків Західної Европи, а в першу чергу через Клемансо та Ллойд Джорджа. Вони не рушили й пальцем на користь України, коли та боролась самотною проти червоних. Натомість Ллойд Джордж цинічно тоді заявив, що він може торгувати й з дикунами. Як бачимо: те, що тепер зрозуміло для пересічної людини, тоді не могли передбачити головні діячі европейських держав.

На початку грудня 1919 р. стався критичний мент для нашої збройної боротьби за державність. Симон Петлюра не помилився тоді, призначаючи командантом видатного генерала, Михайла Омеляновича - Павленка, що був один час командантом одного з полків ІІІ-тої ґвардійської дивізії. (Перед Першою світовою Війною стояла залогою в м. Варшаві). За першу світову війну генерал одержав всі бойові відзнаки до юріївської зброї (Золота зброя) й юріївського хреста включно. (Ці дві відзнаки були найвищою нагородою за хоробрість. Їх ухвалювала Юріївська рада, що складалася з героїв, які мали ті ж таки відзнаки. Імператор тільки затверджував їх постанови.)

Це той генерал, що за його часи, як команданта УГА, й начальника штабу її, генштабу полк. Мишковського, УГА була реорганізована і з того часу стала правдивою регулярною армією. (Ген. Мишковський був у 1920 р. генерал-хорунжий. У 1912 р. скінчив Академію Генерального Штабу в Петербурзі. — Дивись спогади д-ра Степана Шухевича).

Генерал - поручник М. Омелянович - Павленко був талановитим полководцем. Він завжди тримався засад геніяльних полководців. Для ілюстрації наведемо бодай один приклад із воєнної історії, як повинен поводитися правдивий полководець у критичних моментах на полі бою.

Отож признаний воєнними авторитетами, як геніяльний полководець, Наполеон підчас бою під Арколе, побачив, що французький вояк, який підчас наступу на ворога ніс прапор, упав ранений. Повстала паніка і французи почали втікати з поля бою. Углядівши це Наполеон, (пізніше імператор Франції), підбіг до раненого вояка, схопив прапор і з ним кинувся вперед на ворога. Французькі вояки, побачивши, як сміливо тримається під градом куль їх улюблений командант, негайно зупинились і повернули вперед на ворога. Битва під Арколе була виграна французами. Наш командант, генерал М. Омелянович-Павленко, так само завжди з'являвся на полі бою там, де була найбільша небезпека для наших військ. Як ми вже сказали, так робив і Головний Отаман, Симон Петлюра. При надзвичайно тяжких обставинах 6. XII. 1919 р. ген Омелянович - Павленко розпочав незабутній І-ший Зимовий похід, що тривав до 6-го травня 1920 р. Він повів армію УНР на схід, до Дніпра. Прорвавши ворожий фронт, прямував він із армією в запілля білих та червоних москалів. Це безприкладний в історії похід! Тільки наше очайдушне загартоване воюцтво, напоєне гарячим незтримним бажанням здобути таки волю своєму народові, могло рішитися на такий геройський чин.

Ситуація бо була грізна. Все, що було фізично знесилене, духово заломлене відійшло від збройної боротьби. Армія УНР залишилася самотною на полі бою. З трьох боків насідали вороги: з одного боку большевики і денікінці, а зі заходу — поляки. Страшним ворогом був ще й тиф, що нещадно косив наших козаків. До того ж була й зима. Але рішучість і відвага керували вояцтвом. Воно билося безперервно вдень і вночі, здобуваючи у ворога так потрібну зброю й набої. Та командант ген. М. Омелянович Павленко з честю вивязався зі свого завдання, врешті щасливо вивів армію і зєднався з тими наддніпрянськими дивізіями, які йшли йому назустріч із заходу.

Настав 1920 рік. Обставини на сході хоч погіршали для нас, порівнюючи з 1919 р., але не були ще безнадійні. Червоні, що нанесли поразку білим москалям та загнали рештку денікинців у Крим і замість генерала Деникіна обняв командування над ними генерал Врангель, були ще слабі. Наша армія та повстанці на Україні нищили ворога, не даючи йому ні вдень ні вночі спокою.

На півдні України, в Катеринославщині „гуляв" ще тоді анархіст — „батько Махно", (утік за кордон в 1923 р.), що не визнавав жадної влади, крім своєї. До того ж і на Московщині вибухали повстання проти червоних. Так у Тамбовській губернії на чолі повстанських відділів стояв Антонов. Моряки балтійської фльоти також були вже вороже наставлені проти совєтської влади й були готові кожного дня повстати. (Кронштадське повстання матросів таки сталось приблизно в січні 1921 р.). До того ж на Далекому Сході Японія окупувала східню частину Сибіру до Байкальського озера. Козацький отаман Семьонов (не то Уральського, не то Оренбурського козацького війська), також ще боровся з червоними десь в районі Байкальського озера. Кавказькі народи й собі були вороже наставлені проти червоних. Та й народи Закаспійської област теж були проти совєтської влади.

В 1920 р. Антанта ще не визнала большевицької влади в Росії. (А зробила це на Генуезькій конференції в 1922 р.)

Тож Симон Петлюра не заломився, не підупадав на дусі й на початку 1920 р., щоб зберегти державність та рятувати армію, полегшити їй збройну боротьбу проти червоних москалів, шукає союзників. Нарешті йому вдалося переконати маршала Пілсудского, що весною 1920 р. треба обов'язково випередити большевиків і з армією УНР перейти з енергійний наступ проти них, бо знищивши нашу армію їм легше буде опанувати Польщу. А проте, що вони раніше чи пізніше нападуть на неї, не може бути двох думок. Наслідком переговорів 22-го квітня 1920 р. була підписана умова між урядом УНР і Польщею. В ній обидві сторони визнали самостійність і суверенність держави кожної з них. Польща в ті часи знаходилася в кращих умовах. Її визнавала, як державу, Франція та деякі інші держави. Франція ж допомогала Польщі ще й зброєю, набоями та іншим військовим майном, без чого не можна провадити війни. Крім того вона вислала до Польщі інструкторами своїх досвідчених і освічених старшин,

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

В листопаді цього року минає тридцять років від часу, коли хоробрі полки нашої регулярної армії з нечуваним завзяттям боронили останні повіти Української Народної Республіки. Большевицька Москва зосередила тоді проти української армії значні сили свого західнього фронту і наше військо в кривавих боях змушене було відступати.

Лютий ворог посів українську землю, насильством і терором нівечив українську націю, збуджену до самостійного життя.

Але українська армія і революційні сили нашого народу не піддалися окупантові. Значна частина нашого війська пішла в запілля ворога й безупину продовжувала боротьбу за свободу й державність, а друга частина української армії з урядом Української Народної Республіки та з політичними кадрами пішли на чужину. Збройна боротьба не спинилась, вона вибухала могутніми повстаннями по всій Україні, а Другий Зимовий Похід в 1921 році являє зразок відваги і жертви українських вояків, що з чужини прорвалися крізь мур большевицької охорони й пройшли в глибину Правобережжя. Велика любов до своєї батьківщини вела їх на бій нерівний з ворогом і їхня геройська смерть під Базаром — це могутній поклик до дальшої боротьби.

Українська еміграція, що пішла на чужину з своїм національним урядом, розгорнула велику політичну й освітню акцію, несучи в культурний світ ідею визволення України. Не було такої країни в Европі і майже в усім світі, де б не осів гурт українців і де б не провадив він своєї національної роботи. В країнах Европи українська еміграція створила свої школи, університети, академії, наукові установи, створила свою політичну пресу, мистецькі журнали, видавництва, господарські підприємства, церковні організації, професійні спілки. Важливе завдання виконали українські політичні партії. Вони не тільки провадили організацію українських внутрішніх сил, але й розвинули широку діяльність на міжнародному форумі. Товариство Ліґи Націй, II Соціялістичний Інтернаціонал, міжнародні студентські і комбатантські союзи, Міжнародній Жіночий Комітет Миру і Свободи та багато інших організацій були трибунами, з яких представники української еміграції виступали в обороні прав українського народу.

Тисячі української молоді, що їм визвольна боротьба не дала змоги закінчити освіту в Україні, здобували знання на чужині. Еміграція дала чимало культурних діячів і фахових працівників Західній Україні і Закарпаттю.

Всю цю діяльність українців, які не покладаючи рук її провадять, підносять і бережуть українську свідомість, творять нові культурні і матеріяльні цінності, провадять політично-визвольну працю і несуть українське ім'я в світ — мусимо високо цінити. Ресорт Преси та Інформації закликає українське громадянство відзначити 30-ті роковини масової української еміграції сходинами, рефератами, академіями та статтями в своїй і чужій пресі.

Українська соборна еміграція — це визвольний політичний авангард, що своїм існуванням на чужині являє протест проти гноблення українського народу. Очолена Державним Центром Української Народної Республіки, вона є носієм ідеї української державности і активним борцем за визволення своєї Батьківщини з-під чужинецького панування.

На Україні кипить невпинна боротьба. Батьки, брати й сестри наші стогнуть у ярмі. Українська політична еміграція ніколи не відривалася від свого народу, вона є вільним речником його змагань та ідеалів, — це єдина кість і кров. Надаючи великої ваги українській еміграції, большевицька влада на Україні марно намагається викликати ненависть і посіяти розбрат між народом і його невід'ємною частиною — синами знедоленої України, що пішли за неї боротися. Як еміграція 1920, так і 1944-45 років становить один моноліт з непокореною Батьківщиною.

Хай здобутки праці й боротьби всієї української еміграції кличуть українців на щаблі творчих досягнень та активізують в усіх напрямках діяльности.

Хай відзначення цієї річниці досягнень на чужині буде переглядом визвольних сил і покликом до поготівлі.

На чужині, листопад 1950.

Ресорт Преси та Інформації Виконного Органу Української Національної Ради

ПОДАВСЯ У ВІДСТАВКУ ПІСЛЯ НЕЗРУЧНОЇ ПРОМОВИ

Вашинґтон.— Ген. Орвил А. Андерсон, якого суспендовали як команданта Воєнної Повітряної Колеґії в Максвел Філд, в Алабамі, подався у відставку з військової служби. У промові 1 вересня він доручив запобіжну війну проти Росії, кажучи, що як би дати йому дозвіл, то він знищив би „всі п'ять совєтських атомових гнізд". Влада вважала це за виявлення здогадних стратегічних вістей і суспендувала його з його становища. Тепер він зголосив відставку. Він має за собою всі потрібні літа служби, за які йому належиться стареча пенсія і тому не буде трудностів з його переходом в нечинний стан.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Пошанували прикладного громадянина, якого вже не стало

Український Американський Допомоговий Комітет (голова: С. Гнатківський) віддав дуже гарну пошану пам'яті дуже прикладного громадянина, який відійшов від нас навіки та яким був бл. п. Павло Чучман, що помер несподівано 21 жовтня 1950 року, про що вже була згадка в „Свободі". Замість вінка на могилу Покійного Комітет вислав до ЗУАДКомітету у Филаделфії $30 і завірення (ашуранси) на справадження одної родини зі скитальщини, щоб в такий спосіб увіковічнити діяльність бл. п. Павла Чучмана на тім полі. Це відійшов від нас учасник визвольних змагань, підстаршина УГА, що тут на американській землі ввесь час був активним громадським діячем, членом усіх наших народних організацій, або їх організатором і щирим приятелем скитальців. Характеристику діяльности Покійного як вояка, громадянина і патріота подав у своїй прощальній промові д-р Петро Хребтівський, промовляючи до великого здвигу народу, що прибув віддати Покійному останню прислугу.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

З СРІБНОГО ВЕСІЛЛЯ НА ПОЛІТИЧНУ ПРАЦЮ УКК

Дня 23 вересня зібралося в залі У. Н. Дому понад 250 осіб з нагоди 25-ти ліття подружого життя наших славних громадян, п. Олекси Шмокалюка та його дружини, п-ні Анастазії. Були свашки, дружки і коровай, усе по старому традиційному звичаю. Товстмайстром був п. І. Пігуляк, який при грімких оплесках витав Ювілятів, гостей, друзів та родину, що прибула з Ню Йорку та інших міст. Про громадську працю Ювілятів говорило багато різних промовців, як от п. В. Осухівський, проф. Й. Заяць та інші. П-ні Шмокалюк, ювілятка, виголосила глибоку промову по англійськи, прирікаючи далі щиро працювати для громади і рідної справи. Ювілят, п. Шмокалюк, дякуючи за честь і радість заявив, що уважає себе ніким іншим, а тільки рядовим громадянином, який виповняє обов'язки горожанина цеї країни, а українця з походження, бо не може глядіти спокійними очима, як антихрист прибиває на хрест Україну. До тих коротких його слів годиться додати, що Ювілят працює в громаді 40 років. Він завжди активний і завжди щедрий та охочий попирати кожну добру справу. Є одним з ініціяторів У. Н. Дому, на будову якого дав поважну позичку крім добровільних пожертв. Брав активну участь в праці місцевого ОДВУ т ав Укр. Амер. Дем. Клюбі та їздив на їх конвенції як делеґат, як теж кількома наворотами їздив на конвенції УНСоюзу. Був теж довгий час тростістом укр. греко-кат. церкви св. І. Хрестителя.

При кінці ювілею - гостини п. Пігуляк візвав ще присутних зложити на політичну працю Українського Конґресового Комітету. Ювіляти зложили $10, а між присутніми зібрано ще $42. Разом вислано до УККомітету $52. Потім ще заспівано „Многая Літа" і так закінчено пошанування праці добрих і чесних громадян.

Г. Туркевич

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Жалібні сходини СУМА

Вечором 27 жовтня відбулися Надзвичайні Сходини СУМА, присвячені геройській смерті Команданта УПА, Ген.-Хорунжого Т. Чупринки. Сходини відкрив голова М. Шміґель, а головний реферат виголосив культ-освітний референт, що своїм глибоким змістом переніс присутню молодь туди, де кров Командира потекла, де Його Воїни непереможеної легендарної армії УПА стоять ще міцніше, щоб смерть Його пімстити.

Промовець, між іншим сказав: Життя Нації забрало життя Командира і створило нові полки і ярість нової битви, а голос коливається її у млі вибухів нічних гранат і чорно багровим пожаром тріскотить в густих лісних борах. Широкі блискавиці зливи і тривоги — це спокій рідної землі та її неустрашимих воїнів . . .

Однохвилинною мовчанкою та проголошенням національної жалоби до кінця 1950 р. вшановано пам'ять Поляглого.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

УЛЯНА БАШТИК ЇДЕ ДО МОСКВИ

У Скоморохах коло Сокаля відбулося колгоспне зібрання, на якому обрано делеґата на всесоюзну „конференцію миру у Москві". З промовою виступив колгоспник Г. Ретеменський і сказав зібраним таке: „Наші серця сповнені гордости за велику соціялістичну батьківщину, за вождя радянських народів і прапороносця миру товариша Сталіна . . . Я пропоную обрати делеґатом голову нашого колгоспу героя соціялістичної праці Уляну Баштик. Хай з трибуни конференції вона заявить перед усім світом про волю колгоспного селянства до миру". Зібрання схвалило пропозицію одноголосно і Марія Баштик „доступить чести" побачити „зореносну Москву".

Подібні зібрання відбулися в цілій Україні. На всіх Сталіна звеличувано його новим офіційним титулом, спеціяльно створеним для цієї нагоди, „прапороносець миру".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НАШ У. Н. СОЮЗ!

Пережила наша американська Україна всілячини, багато потрясень і багато лих. Не знати, щоби було з нами сталось, якби не було того сильного Дуба, що все стояв твердо, як та скала серед бурі, та якого ми старі, як ще молодими були, нашим Батьком назвали. Як один з найстарших піонірів УНСоюзу, яких уже нині дуже а дуже мало, хочу поділитись з новим поколінням великою радістю, що мені Господь допоміг дожити такої хвилини, коли я міг вичитати в нашій любій „Свободі, що УНСоюз має вже понад 60.000 членів. Колись таке навіть нам у сні не могло приснитись, бо так важко було наш нарід гуртувати і організувати. Що УНСоюз зробив для нашого народу тут в Америці й для Старого Краю, того вже ніхто не спише, того вже ніхто не оцінить. Це тільки можуть відчути ті, що були свідками, як тут народжувалось наше народне життя. Тільки вони можуть посвідчити, хто ніс увесь тягар цеї праці. Але де вони? В гробах. А я, знеможений довгою і тяжкою працею на життя, можу віддячитись УНСоюзові нині хіба тим, що проситиму Бога, щоб він надалі так гарно розвивався та брав під свою опіку ще й тих наших рідних, що недавно до нас прибули, як брав тому 50 чи більше років таких як я.

**Йосип Катулька,
Гіксвил, Л. Ай.**

Вступайте в члени У. Н. Союзу

Воююча Україна та ми

(Закінчення зі стор. 2-гої).

(Закінчення зі стор. 2-гої).

неної передної стійки европейської цивілізації.

Лучність старого періоду України-Руси з козацьким періодом підмітили українські інтелектуали вже в році 1621, коли козацька армія виступила в національнім життю України, як її збройне рам'я. „Це Войсько от племени Руського, от Роду Яфетового, що за Олега монарха Руського на колесницях під мури підїзджали та Царгород штурмували", говорив український єпископ під адресою козаків.

Нав'язували вони до літописної леґенди про наїзд київського князя Олега Старого ще 911 року на Царгород, столицю тогочасної світової могутности византійського царства. Удатне українське вояцтво мало тоді вчинити геройчний вчинок, що перестрашив горду Византію. Старі Русичі поставити мали свої морські чайки на колеса та користаючи з прихильного вітру під'їхали на них під мури цісарської столиці та її штурмували.

Таких самих вояків видала Україна 700 літ пізніше, козацьку збройну силу під проводом гетьмана Петра Конашевича Сагайдачного, що її український єпископат славив нащадками київської Руси з племени Яфетового, себто з того племени, від якого виводять своє походження всі народи Европи. Вже тоді українські інтелектуали підкреслювали кровну та духову лучність України з Европою.

А нині за наших часів втретє український нарід видає зі себе того самого типу бійців, що доконують вчинків для звичайного світу неможливих. Підпис Зверхника Підпільної Української Греко-Католицької Церкви на першому місці на Зверненню Української Головної Визвольної Ради та УПА до українців поза Україною, це нове підтвердження тої старої тісної лучности Воюючої України зі західнім світом та його християнською цивілізацією, з народами „роду Яфетового", як говорили провідні уми України в першій половині 17-го століття.

Цей західний світ може ще тої ролі Української Повстанчої Армії не розуміти, на свою шкоду він може її навіть свідомо чи несвідомо промовчувати, коли візьмемо під увагу, що забагато елементу промосковського, неяфетського думання інфільтрувало в західний світ, то це не міняє факту, що на сході Европи, поза залізною заслоною, без допомоги західного світу виросла вже величезна моральна та могутня в своїх можливостях фізична сила, спосібна в рішальний спосіб заважити на боротьбі поміж світом Кремля та світом Вашинґтону. Переочувати це було б для західного світу самонищенням. Віримо, що так не буде.

Могутня маніфестація американських українців Великого Ню Йорку була не тільки маніфестацією, вона також вкінці намітила ясні шляхи української внутрішньої політики та розподілу роль українців в боротьбі за визволення України. Вона перший раз усуває баламуту, щодо ролі, яка призначена поодиноким організованим центрам українського політичного життя. В резолюціях стверджено, що вільний український нарід сам вирішить державний лад України. Натомість шоста резолюція, принята повстанням п'ятитисячної маси українців, ствердила, що на рідних землях виразником визвольних змагань України є — Головна Визвольна Рада та її збройне рам'я — Українська Повстанська Армія; на еміґрації репрезентує державницько-самостійницькі змагання України — Українська Національна Рада, а в Злучених Державах — Український Конґресовий Комітет.

Около тих центрів має зосереджуватися організована праця українців для тої самої, всім спільної та всім дорогої справи — визволення України. Всеж таки очі українців поза Совєтами звернені передовсім на Воюючу Україну, на її саможертву та її сконсолідованість в обличчі ворога. Зуміють українці поза Совєтами так само ідейно та зі самозреченням підходити до справи визволення батьківщини з пожертвуванням своїх партійних та особистих амбіцій, як це вже тепер робить Воююча Україна, зуміють ці три чинники створити поміж собою конструктивну співпрацю для вищої справи, так це буде найкраща праця для України, а заразом це найкраща чолобитня тим жертвам, що падуть і ще падатимуть на кривавім шляху до вільного Києва, Львова, Харкова і Ужгороду у вільній справедливій демократичній українській державі.

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 50 РОКІВ ТОМУ?

8 листопада, 1900 р.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ, ДЕРЖІТЬСЯ РАЗОМ!

Страйк вуглярів показав нашим людям, живучим не тільки в Пенсилвенії, але й поза її границями, що в єдности сила. Але страйк той повинен був навчити їх ще чогось другого, а саме, що як робітнича організація має їм принести користь, то мусить бути складена з юній національних, то є місцевих організацій, зложених з людей одної народности і маючих повну автономію . . . Місцеві українські робітники повинні старатися творити свої українські місцеві робітничі організації й як такі приступати до великих організацій.

ПОМЕР МИТРОПОЛИТ ЙОСИФ СЕМБРАТОВИЧ

З Риму наспіла вістка, що там помер митрополит Йосиф Сембратович. Похорони відбулися 24 жовтня. Покійний завжди був приятелем нашого народу, любив щиро свій край, однак через ворогів довелось йому покидати рідну землю і вмирати далеко на чужині.

22 листопада, 1950 р.

З ДОПИСІВ ПРО МІСЦЕВЕ ЖИТТЯ

З Куритиби, в Бразилії: Дня 19 вересня 1900 р. заложено тут старанням о. Мартинюка організацію „Руський Союз", який повстав зі злуки „Руської Читальні" з церковним братством. Ціллю Союзу є закупити землю, побудувати церкву і спровадити свого священика. До цеї організації приступило 45 членів і зложили деякі жертви; а таксамо дещо зложили ОО. Василяни з Прудентополіс. Головою „Союзу" вибраний І. Купчак, секретарем Антін Фурман.

З Каселман, у Норт Дакоті: Минулого (1899) року прибуло до Північної Дакоти більше як 50 родин українців з Київської губернії. Багато з них були вже давніше в Америці і перебували в стейті Вирджінії, де мали фарми з „пинесами" (рід стручкової городини). Деяким не подобалася така робота і вони пішли робити по фабриках у Пенсилвенії й в інших стейтах, а потім переселилися до Норт Дакоти. Тепер займаються тут хліборобством. Землі в них доволі, бо уряд роздає даром по 160 акрів на родину. Наші українці живуть всі разом, один побіч одного і недалеко від залізниці — всього шість миль. — **Ф. Х. П.**

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую своїх братів **ІВАНА і ВОЛОДИСЛАВА СЛОТВІНСЬКИХ** із Потелич, повіт Рава Руська, котрі працювали в копальні вугілля Hausham (Гавсгам) в Німеччині до 1945 року. Хто про них знає, або вони самі, прошу подати на адресу:

МИХАЙЛО СЛОТВІНСЬКИЙ
c/o W. H. Hall
Cropwell Rd., Mariton, N. J.

Пошукую **ФЕДЯ ОЛЕКСАНДРОВИЧА**, що виїхав до Америки в 1949 р. з табору Нова Говерля в Neumarket/Obpf., Німеччина. Хто знає про нього, або він сам, прошу голоситись до:

NICHOLAS KOTYNKIEWYCZ
Box 1132 Conway, Pa.

ВІРУ ГАРКАВЕНКО
з Відня — просить відгукнутись
ГАЛЯ КОВАЛЬОВА
84 Willow Street,
Brooklyn 2, N. Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Остpі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружних дозволів. — **Офісові години: Щодня від 10 рано до 6:45 ввечорі. В неділі від 11. до 1. попол.**

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (коло 2nd Ave., N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги. Flouroscopy, X-ray Electrocardiography, Analysis. Переводимо аналізу крови для супружних дозволів.
Офісові години: щодня 1-3 і 5-8 p.m. В неділі від 10-2 попол.

Д-р М. МАПЗЕЛ
лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок, шкірні, загальне ослаблення, нирки й міхур, ревматизм: переводить аналізу крови й сечі.
Провірка $3.00.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY.
коло 4-тої Евеню і Юніон Сквер.
Години: Щодня 10—1 сполудня і 4—7. У неділі 11 ранку до 1 попол.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК ЗЛОЖИЛИ:

(Ліста ч. 7 — в часі від 7 вересня до 31 жовтня 1950)

(Докінчення).

Клівленд: Розалія Кокоць $15.; Мирослав Баслядинський, Іван Попович, Григ. Ковч, Максим Куць, Степан Чорній, Мих. Білий, Василь Кухта, Іван Турко, Іван Кузняк, Іван Тремблюк, Павло Корпан, Дмитро Мелень, Волод. Сміґовський, Іван Іваницький по $10.; Таммі Калмук $6.; Мих. Лещишин $9.; Дмитро Місько, Григ. Карась, Степан Гидрик і Марія Гель по $5.; Н. Угера, М. Федорчак, Анна Третяк, І. Ставничий, Михайлина Ставнича, М. Савчак і Орися Савчак по $2.

Йонгстави: Еміль Гнатів $10.

Пенсилвенія: Еликвіппа: о. Лев Білоскірка, Остап Миськів, інж. Ю. Монастирський по $10.; Петро Ціціля і Григ. Павлючок по $5.; Василь Древний $1.

Бетлегем: Олена Маруненко, Амброз Маруненко, інж. О. Гладишовський, Ярослава Цегельська, Іван Малицький по $10.; Роман Цегельський, Ярослав Цегельський, Іван Біленький, о. Іван Михайлів, Іван Івашко, Іванна Михайлів, д-р. Мих. Шляхтиченко, Мих. Зилик, Марія Заблоцька, Юрко Біланич і Андрій Цанко по $5.; В. Чичевський $3.; В. Зовик, Д. Коростинський, Франя Дябло, Катерина Копчук по $2.; Ю. Цегельський $1.; Анастазія Малицька $1.; О. Запаржоний $3.

Гуцдейл: З золотого весілля пп. Г. і М. Язвінських $24 на УПА.

Честер: В. Лесик, Анастазія Огроднік, Ілько Панасяк, Вол. Диміцький, Ірина Кузик, Антін Командарчук, П. Смородський і Волод. Сич по $10.; Іван Янчак і Волод. Александер по $5.; Андрій Сольчаник $4.; Евген Маршалок $5.

Линдора: Юрій Кулик $25.; о. Лев Кушнір, Юлія Біловус, Іван Марків, Мих. Оцдипок, з Шевченкових Свят по $10.; Анастазія Дмитрик і С. Петрашко по $1.

Мек Кіс Ракс: Іван Кіналь $20.

Піттсбург: Драм. гурток „Світанок" $25.; Волод. Мазуранчин, Юстин Челепис і Осип Яблонський по $5.; Осип Мандзенко, Мих. Малюк і Андрій Плавяник по $10.

Филаделфія: Микола Волошанський $20.; Лев Бучинський, Богдан і Марія Луців, Мих. Цибан, Евген Гаранчук, Еміліян Цегелик, Волод. Козак, Дарія Мегик, Петро Мегик, Теофіль Руденський, Степан Микітка, Павло Білинський, Лев Тур, Іван Даньківський, Василь Колінко, Осип Петрович, Василь Титанич, Іван Крих, Ярослав Мадай, Павло Будзень, Мирон Микета, Мих. Багара, Евген Остапович, Дмитро Шабля, Тарас Печерський, Микола Ценко, Евгенія Новаківська, Мих. Савчин, Іван Поритко, Іван Кедрин, Остап Тарнавський, Марія Насевич, Дмитро Гонта, Богдан Данчаківський, Зенон Цісик, Евгенія, Евген і Сергій Винярські, Василь Мочернюк, Анна Мочернюк, Волод. Мацьків, Лука Рогозинський, Т-во Мир (224 УНС), Іван Струк і Маркіян Недільський по $10.; Мих. Мадай, $8.; Петро Тарнавський, Дмитро Сенюк, Василь Ходак, Тарас Бурий, Іван Майчук, Ілько Чикало, Андрій Міджак, Мирослав Солтис, Степан Луцишин, Мирон Карбівник, Роман Карбівник, Олекса Горохівський і Евгенія Недорада по $5.; Ігнатій Білинський $8,50.; Роман Міхняк $4.

Вилмерсдінг: Осип Боришкевич — $10.

Р. Айленд: Вунсакет: Р. Вецал (збірка на весіллі п. Степанії Кінаш) $20.; Д. Деренюк $8.; В. Костів $5.

Тексас: Гюстон: Василь Балабан і дружина $60.; Василь Куривчак, Микола Лисий і дружина і Віктор Балабан по $25.; Петро Віщук, Корнель Крупський, Марія Куріца, Михайло Фесенко, Лідія Поготовко, Мих. Данилик, Волтер Куріца, Рой Куріца, Куріца Ольга-Бенсон, Куріца Лусія-Сеул, Куріца Катря-Фішер, Іван Ішків і дружина по $10.; Тимко Куріца, Марія Куріца, Елсі Куріца, Юстина Фастерант, Йозефіна Фастерант, Петро Шезвик, Юрко Кук, Теодор Телезда і Милтон Пиндус по $5.; М. Балабан (плякати) $3.

Вирджінія: Епоматокс: Петро Калинчук $10.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК
слати на таку адресу:
Ukrainian Congress Committee of America,
P. O. Box 721, Church St.,
Annex, New Yirk 7, N. Y.

Кімнати до винаймлення.

FOR RENT: Two apartments each containing two rooms and private bath. Ready for occupancy. Heat, electric and electric refrigerator included.
MICHAEL ELKO,
605 N. 7th St., Philadelphia 23, Pa.

МЕШКАННЯ
Дві умебльовані кімнати,
44 — 1st Ave., New York
Зголоситися на
73 Orchard St., апартмент 3.

ЧОТИРИ КІМНАТИ
продаємо з меблями. Помешкання можна зайняти зараз.
1390 2nd Ave., N. Y. Apt. 5A
Тел. RE 7-7932

РОЛЯ ЗУАДК В ЕВРОПІ

(Закінчення зі стор. 1-шої).

д., покриває ІРО. — Ставлення ІРО до ЗУАДКомітету характеризується вже хоч би таким фактом, що тоді, як ця організація поставила всім іншим добровільним агенціям домагання, щоби вони в черговому році зменшили свій персонал на 10%, ЗУАДКомітетові вона дозволила збільшити його на 20%, рекомендуючи відкрити два нові офіси в Австрії і три в Німеччині. Згідно зі статистикою ІРО, в Австрії перебуває ще 5,400 українських скитальців, а в Німеччині около 30,000, з чого 4,456 вже перейшли в німецьке господарство. Положення української еміграції дуже важке. Вправді, ЗУАД-Комітет має тепер в своїх европейських складах стільки харчів, що може всім допомогти, але це не розв'язує головної проблеми, іменно самого поселення. Д-р Ґалан відвіз до Европи 1000 нових безіменних завірень (ашурансів), з яких скористають ті, що ще можуть виїхати та які не мають в Злучених Державах нікого, що їм допоміг би в переселенню приватно. Приїзд людей на ці завірення повинен би початися — приблизно в квітні наступного року, бо до того часу будуть полагоджені іміграційні формальності. До того часу наші громади в ЗДА повинні поробити відповідну підготовку, — щоб прийняти та примістити своїх нових співгромадян. — Другою важливою проблемою є т. зв. „гард кор", або ці т. зв. залишенці, що з різних причин, головно з огляду на каліцтво чи старість, або слабість не зможуть скористати з переселенчого закону. З усіх 36.000 українців, що перебувають на терені Німеччини і Австрії, до цього „гард кору" зараховується 6.000, так, що — 30.000 могли б ще виїхати в різні країни, якщо будуть створені на це відповідні правні і допомогові передумови.

ЗУАДКомітет робить всі можливі заходи, щоб усім залишенцям запевнити постійну опіку і допомогу і в цьому знову мусить йому дати відповідну піддержку американсько-український загал. Д-р В. Ґалан в своїй поїздці відвідав Німеччину, Австрію, Швайцарію, Белгію і Францію. Він вважає, що не є виключені теж можливості майбутнього переселення до ЗДА наших вуглекопів з Бельгію і Францію. Він вважає, Дивізії, які викажуться, що вони були втягнені до неї силою. Д-р Ґалан стверджує, що між українцями в Европі помітно зменшилися якщо не самі партійні непорозуміння, то їх антагонізми і завзяття. Крім націоналістичних груп там тепер помітну ролю грає група прихильників Української Національної Ради.

АМЕРИКА ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ВИСЛАТИ АМБАСАДОРА ДО МАДРИДУ

Вашинґтон. — Уряд рішився остаточно вислати амбасадора до Еспанії й назначив уже кандидата. Ним є Стантон Ґріффіс, недавний амбасадор до Арґентини. Формальну оповістку про назначення Ґріффіса оприлюднять з початком Нового Року. Буде це перший американський амбасадор до Еспанії після п'яти років. Останнім амбасадором у Мадриді був Норман Армур, який виїхав з відти 31 грудня 1945 р. ЗДА не висилали після того свого посла тому, що Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй вирішила в 1948 р., щоб члени О. Н. відкликали своїх послів з Мадриду на знак протесту проти режиму Франка. Тепер деякі політики хочуть приспішити висилку нового амбасадора, щоб Америка була першою, яка вказує новий шлях.

ПЕРЕВОЗОВИЙ ЛІТАК — НАЙВАЖЛИВІША ЗБРОЯ

Анкоредж, Аляска. — Може найбільш доцільною зброєю у війні в Кореї є перевозовий літак, а не великий скоростріл базука або вимріяне ракетове стрільно. До такого заключення прийшли після точної аналізи спостерігачі повітряних підвод, які перевозять воєнні матеріяли через повітряну базу Ем Елмердорф в Алясці. Коли при слові „ерліфт" дехто ще думає про Берлін, то це вже перестаріле думання. Офіцери Військової Транспортової лужби кажуть, що теперішній „ерліфт", який зі ЗДА до Кореї є без порівняння більший й успішніший. Перед Корейською війною такі транспорти не були зараховані до поважних. Сьогодні знавці признають, що без вантажних літаків не було б американської перемоги в Кореї.

ТАРЗАН, ч. 2484. Просто в сковороду до смаження?

Тарзан вірив, що Джена втекла перед наближаючим пеклом, отже пішов за її слідами.

Незабаром буйні хмари диму відтяли її сліди.

Кличучи її по імені, малпочоловік біг наздогад в той бік, куди побігла Джена.

Його голос був заглушений ревом швидко наближаючого вогню, одначе далеко на переді інший рев дав Джені притоку до викрику на сполох.